

Themalessen voor tienergroepen

LES 2: GERECHTIGHEID

Recht en krom

Compassion

INLEIDING

Het EJV Jaarthema 2023-2024 is **ni van hier**. Op vraag van verschillende afdelingen bieden we vanuit **EJV JONG** een aantal uitgewerkte tieneravonden uit om met je jongeren aan de slag te kunnen rondom het EJV jaarthema.

Het is niet evident om met je twee voeten op aarde en met je hoofd in de hemel te leven. Toch is dat exact de spanning waar we als christenen in staan. Met dit jaarthema erkennen we die spanning: we verlangen ernaar om voor eeuwig thuis te zijn bij onze hemelse Vader, en tegelijkertijd hebben we een opdracht waardoor we ons leven op aarde ten volle mogen leven.

In deze vier uitgewerkte tieneravonden behandelen we verschillende aspecten van **ni van hier** zijn:

Vreemdelingschap – Vreemdelingschap is een thema dat in de Bijbel ontzettend vaak voorkomt. Wij zijn vreemdelingen in deze wereld, en dat kan ons helpen om ons te identificeren met vluchtelingen in deze wereld. In deze les kijken we wat de Bijbel te zeggen heeft over vreemdelingen en wat we als vreemdelingen kunnen betekenen voor mensen die op een andere manier ook vreemdeling zijn. Deze les wordt uitgewerkt door Gave Veste.

Zending – We zijn ni van hier, maar hebben wel een opdracht op de plek waar we leven. Dat kan ons helpen om ons te identificeren met zendelingen die naar een andere plek verhuizen om daar de boodschap van Jezus te brengen. Wat kunnen we leren van zendelingen en hoe helpt ons dat om een ambassadeur van Gods Koninkrijk te zijn op de plek waar wij leven? Deze les wordt uitgewerkt door OMF België.

Gerechtigheid - Gerechtigheid is hét kenmerk van de nieuwe wereld. We zijn nog niet daar, maar we zijn wel geroepen om die nieuwe wereld hier al zichtbaar te maken. Hoe geven we dat handen en voeten? Deze les wordt uitgewerkt door Compassion.

Weerbaarheid – Het vergt heel wat van gelovige jongeren om te leven in een wereld die dat helemaal niet is. In deze les zoeken we naar handvaten om sterk in onze schoenen en identiteit te staan. Deze les komt uit het tienerprogramma van Jeugdwerk Met Lev, een methode die je een heel jaar voorziet van uitgewerkte tieneravonden.

IJSBREKER

BENODIGDHEDEN

- Voor iedere tiener 3 vellen papier
- Een emmer
- Een prijsje voor de winnaar (bv. iets lekker)

Ga in een kring zitten, ga zelf ook in de kring zitten. Zorg dat de kring lekker groot is, maar dat de tieners links en rechts van jou redelijk dicht bij je zitten.

Geef iedere tiener een drie vellen papier, hun naam er op schrijven en laat ze er vervolgens drie ballen van maken. Zet nu de emmer of afwasteil precies voor je voeten.

Vertel dat je een wedstrijd hebt bedacht, en dat degene die, zittend op zijn/haar stoel, de meeste ballen in de emmer/teil weet te gooien een prijs wint. Laat de om de beurt de tieners 1 bal gooien. Je doet dat drie rondes. De tieners moeten op hun stoel blijven zitten, de stoelen mogen niet worden verplaatst.

Toelichting

Natuurlijk is dit voor de tieners die dichtbij jou zitten heel makkelijk en die gooien misschien wel 3 x raak. Terwijl de tieners aan de andere kant van de kring veel moeilijker raak kunnen gooien.

De tieners zullen zeker gaan protesteren en zeggen dat dit oneerlijk is.

Dit is precies wat 'onrecht' is.

Je kunt er niets aan doen waar je in de kring bent gaan zitten, want je wist toen nog niet dat dit spel ging gebeuren. En nu heb je zomaar, door waar je bent gaan zitten, veel kans om te winnen of bijna geen kans.

Zo worden we ook geboren op een plek die we niet kennen. Maar de plek, het land, het gezin waar we worden geboren bepaald heel veel over de kansen die we hebben in ons leven.

Daar gaan we het vanavond over hebben... wat is recht? En wat is onrecht? Wat zegt de bijbel over gerechtigheid?

STUDIE

BENODIGDHEDEN

- Print Jesaja 58 uit voor elke tiener
- Stylo's voor de tieners

Inleiding

In de bijbel ontdekken we wie God is en wat Hij belangrijk vindt voor zijn volk. Voor ons dus. Wanneer je leest in het Oude Testament kom je veel momenten tegen waar God boos is op Zijn volk. Dat zijn niet altijd makkelijke delen om te lezen. Maar het geeft wel een beeld van wat voor God heel belangrijk is.

Vaak gaat het om dat het volk andere goden vereerd en afgoden heeft. Dat wilt God niet, en dan stuurt Hij profeten of Hij straft het volk tot het weer bij Hem terugkeert.

Daarnaast spreekt God vaak het volk aan als het onrecht toestaat of zelfs onrecht veroorzaakt. Steeds weer roept God op om te zorgen voor het 'kwetsbaar kwartet'. Dat zijn: de wees, de weduwe, de arme en de vreemdeling.

Suggestie

Je kunt dit filmpje laten zien: [Justice • This Is the Bible's Radical View - YouTube](#) (te gebruiken met nederlandse ondertiteling, kun je aanzetten via 'settings' en 'cc'). Hierin wordt heel duidelijk uitgelegd wat 'gerechtigheid' is in de bijbel.

Jesaja 58

Leg uit dat dit een hoofdstuk is van opdrachten en beloften aan het volk Israel. En dat deze opdracht en beloften ook voor ons gelden.

Stap 1: Jesaja 58:1-5

Lees samen de eerste verzen 1-5, en leg uit dat Jesaja hier spreekt namens God. En het volk eigenlijk hypocriet noemt. Dat ze wel vroom alles doen wat bij godsdienst hoort, maar ondertussen onrecht toelaten.

Stap 2: Jesaja 58: 6-14

Geef de tieners de opdracht om in twee- of drietallen samen de rest van dit hoofdstuk te lezen. Laat steeds 1 een stukje/alinea hardop lezen terwijl de anderen meelesen op hun papier.

- Zet bij alles wat een 'opdracht' is een * op het papier.
- Zet bij alles wat een 'belofte' is een ! op het papier.

Maak een lijst met alle opdrachten, en met alle beloften.

Jesaja 58

58 Roep met alle kracht, laat uw stem klinken als een bazuin, wijs mijn volk op zijn overtredingen, vertel de nakomelingen van Jakob hun zonden.

2 Wat zijn zij toch vroom! Zij komen elke dag naar mijn tempel en luisteren graag naar het voorlezen van mijn wetten—net alsof zij eraan gehoorzamen, alsof zij de geboden van hun God niet verachten! Wat doen zij hun best hun godsdienst correct te bedrijven, o wat houden zij van de tempeldiensten!

3 'Wij hebben voor U gevast,' zeggen zij. 'Waarom bent U niet onder de indruk? Waarom ziet U onze offers niet? Waarom luistert U niet naar onze gebeden? Wij hebben onszelf goed onderzocht en ons vernederd, maar U ziet het helemaal niet!' Ik zal u vertellen waarom! Omdat u zelfs onder het vasten nog bezig bent met verkeerde zaken en uw arbeiders opjaagt. 4 Welk nut heeft vasten als u blijft ruziën en vechten? Dat soort vasten doet weinig goed in mijn ogen. 5 Is dit wat Ik wil? Dit soort inkeer, dit buigen als riet in de wind, dragen van rouwkleding en het uzelf bedekken met as? Noemt u dat vasten, een dag waaraan Ik welgevallen heb?

6 Nee, het soort vasten dat Ik van u verlang, is dat u uw band met de zonde verbreekt. Dat u zich bevrijdt van het kwaad. Dat u ophoudt uw arbeiders uit te buiten, hen eerlijk behandelt en hun geeft waar zij recht op hebben. 7 Ik wil dat u uw voedsel deelt met de hongerigen en dat u hulpelozen, armen en ontheemden in uw huizen ontvangt. Geef kleren aan wie het koud hebben en verberg u niet voor familieleden die uw hulp nodig hebben.

8 Dan zult u stralen als de morgenzon. U zult snel genezen, uw vroomheid zal u voorthelpen, goedheid zal als een schild voor u zijn en de glorie van de Here zal u van achteren beschermen. 9 Dan zal de Here antwoorden als u roept. 'Ja, hier ben Ik,' zal Hij direct zeggen. Alles wat u moet doen, is de boosheid uit uw midden wegdoen, ophouden de zwakken te onderdrukken, ophouden valse beschuldigingen te uiten en niet langer slechte geruchten verspreiden!

10 Geef de hongerigen te eten! Help mensen die in moeilijkheden zitten! Dan zal uw licht vanuit de duisternis schijnen en de duisternis om u heen zal zo helder worden als het licht overdag. 11 En de Here zal u onophoudelijk leiden, in uw behoeften voorzien met goede dingen en u gezond houden, dan zult u lijken op een tuin met voldoende water, een altijd opborrelende bron. 12 Uw zonen zullen de lang geleden verlaten ruïnes van uw steden herbouwen en u zult bekend worden als 'het volk dat zijn muren en steden herbouwt.'

13 Als u de sabbat in ere houdt, u niet verdiept in uw eigen zaken en pleziertjes, maar van de sabbat geniet en hem met genoeg 'de heilige dag van de Here' noemt en als u de Here met uw doen en laten eert, niet uw eigen verlangens en pleziertjes volgt en niet ijdel praat, 14 dan zal de Here uw lust en uw leven zijn en Ik zal u verhogen. Ik zal uw leven op een hoger plan brengen, zodat u volop geniet van de zegeningen die Ik beloofde aan Jakob, uw vader. Ik, de Here, heb het beloofd.

GESPREKSVRAGEN

Stap 3: Bespreking

Vraag de tieners welke opdracht en beloften ze gevonden hebben in Jesaja 58. Schrijf ze op een flipover of bord.

De beloftes die God hier geeft voor Zijn volk zijn schitterend (stralen als de morgenzon, als een bron zijn etc). Zo willen we allemaal wel leven. God verbind deze beloften rechtstreeks aan het doen van de 'opdrachten' (het voeden van hongerigen, mensen recht geven).

Vraag of de tieners dit begrijpen. Vraag of ze zelf ook voorbeelden van hoe ze voor anderen mochten zorgen, en wat voor impact dat had op henzelf en die anderen.

Stap 4: Concreet maken

Ga brainstormen over eenvoudige manieren waarom de tieners in hun eigen leven 'recht' kunnen doen. Schrijf alles op een flipover of bord.

Denk aan:

- Meehelpen bij acties van de kerk of school voor mensen die voedsel tekort hebben
- Opkomen voor kinderen die gepest worden of eenzaam zijn
- Mensen die in België komen wonen uit andere landen goed behandelen en verzorgen
- Positieve woorden spreken naar anderen
- Je kleding of speelgoed delen met anderen
- ...
- ...

VERWERKINGSOPDRACHT

BENODIGDHEDEN

- Touw of tyvek-armbandjes
- Een parcours en opdrachtjes om uit te voeren

Polsen aan elkaar binden

Je maakt groepjes van 2 en bindt de jongeren bij de polsen aan elkaar (rechterpols van de een aan linkerpols van de ander).

Eventueel kunnen jongeren ook met 3 aan elkaar worden gebonden. Dan zit de middelste aan twee anderen vast.

Als een jongere liever niet aan een ander wilt, kan je ook de twee polsen aan elkaar vastmaken (voor zijn/haar lichaam).

Laat de jongeren nu per team een aantal opdrachten doen, of een parcours lopen.

Denk aan:

- Schenk 2 bekertjes water in en drink op
- Haal dopje van tandpasta en doe het op je tandenborstel
- Trek allebei je jas aan (kan maar half)
- Maak de tafels schoon
- Strik de veters van je schoenen
- Veeg een stukje van de vloer aan
- Gooi (als leider) een bal en laat deze vangen
- Laat beiden een kort briefje schrijven (met bijbeltekst hieronder bijvoorbeeld)
- Stapel 4 stoelen op (of zet ze juist klaar vanaf een stapel)
- Loopt een rondje door de kerk, of om de kerk
- ...

Achtergrond/gespreksstof bij deze activiteit

Ga in gesprek met de tieners:

- Was dit leuk?
- Wanneer was het minder leuk? Wat werd ineens lastig?
- Nu was het misschien grotendeels grappig, maar wat als je een hele dag aan elkaar vast had gezeten. Wat had je er dan van gevonden?
- Je had een heel aantal dingen niet (goed) kunnen doen (naar toilet, jas aandoen) of steeds moeten overleggen en kijken of het mogelijk was.

Leg aan de tieners uit dat het leven in armoede niet alleen iets is van 'geen eten' hebben, of ergens geen geld voor hebben. Het maakt dat je bij alles wat je doet, iedere keuze die je wilt maken, geconfronteerd wordt met problemen en ingewikkelde afwegingen.

Kun je je voorstellen wat dat betekent?

- - Je wilt graag een avondje naar je vrienden, maar dat kan niet want er is geen geld voor benzine of de bus
- - Je hebt nieuwe schoenen of kleren nodig, maar dat kan niet, dus je loopt in oude en te kleine kleren en schoenen

Misschien herken je dat best. Er zijn veel mensen in België die ook moeilijk rond kunnen komen.

Maar wat hier wel goed geregeld is: onderwijs en gezondheidszorg. Die is altijd wel beschikbaar. Wat als je bang moet zijn om in de klas naar huis gestuurd te worden omdat je ouders het schoolgeld nog niet konden betalen deze maand. Of dat je al weet dat wanneer jij ziek wordt of iets breekt, je al weet dat je niet naar de dokter of het ziekenhuis kunt voor hulp.

Armoede is complex en raakt bijna alles wat je doet. Zoals je net aan de ander 'vastzet'. Bij alles wat je deed merkte dat je dat tegenhield, alles moeilijker maakt dan wanneer je 'los' zou zitten, in vrijheid zou kunnen rondlopen.

Armoede en onrecht zetten je 'vast', het boeit je letterlijk.

Bijbeltekst om hierbij te lezen

Lukas 4: 16-20

16 Hij kwam ook in Nazareth, het dorp waar Hij zijn jeugd had doorgebracht. Op de sabbat (zaterdag, de Joodse rustdag) ging Hij naar de synagoge, dat was zo zijn gewoonte. Tijdens de dienst stond Hij op om voor te lezen. 17 Men gaf Hem het boek van de profeet Jesaja en Hij zocht het gedeelte op waar staat: 18 'De Geest van de Here rust op mij, omdat Hij mij heeft gezalfd tot brenger van goed nieuws aan arme mensen. Hij heeft mij gestuurd om uit te roepen dat gevangenen zullen worden vrijgelaten, dat blinden zullen zien, dat onderdrukten zullen worden bevrijd en 19 dat de tijd van Gods genade is aangebroken.' 20 Hij deed het boek dicht, gaf het aan de dienaar en ging zitten. Alle ogen waren op Hem gericht.

Jezus kwam om te bevrijden. Ketenen los te maken. Dat gaat over armoede, maar ook over geestelijke gebondenheid. Jezus komt om ons van alles te bevrijden dat tussen Hem en ons in staat.

Bevrijding

Maak nu de jongeren 'los', waardoor ze bevrijd zijn. Sluit af met danken voor onze 'vrijheid', ons leven in vrijheid. Dank ook voor welvaart en leven in een land als België.

Bid voor mensen die 'vast' zitten, geboeid zijn, op wat voor manier dan ook.

OVER COMPASSION

Deze les werd ontwikkeld door Compassion. Wij verlangen naar een wereld zonder kinderen in armoede.

Kinderen zijn de onzichtbare slachtoffers van de pandemie en de wereldwijde voedselcrisis. Onderwijs, gezondheidszorg, goede voeding en een veilig thuis: het was al niet vanzelfsprekend en nu helemaal niet meer. Bij Compassion dromen we van een wereld waarin kinderen niet meer in armoede leven. Samen met ouders, lokale kerken, medewerkers en giftgevers helpen we wereldwijd 2,3 miljoen kinderen.

Hoe we kinderen helpen zie je op het prentje hieronder:

Video's

- [DEBORAH - YouTube](#) (waarin Deborah vertelt hoe haar leven er uit ziet)
- [Dit is Compassion - YouTube](#) (Informatieve video over het werk van Compassion)
- [Kindslaaf op een vissersboot - YouTube](#) (Inspirerende video met het verhaal van Ebenezer, een jongen die als kindslaaf moet worden maar gered kan worden)

Meet weten over Compassion?

www.compassion.nl

Wil je contact over wat je Compassion voor jouw tieners of kerk kan betekenen? Avonden, spellen, acties, evenementen? Stuur een mail naar Harriët Hofsink: hhofsink@compassion.nl